

Hlasování o vyslovení nedůvěry vládě

Abstrakt

Tato diplomová práce je zaměřena na analýzu institutu hlasování o vyslovení nedůvěry vládě. Jejím cílem je podrobit tento institut nejen právní analýze, ale také zhodnotit jeho praktické dopady na stabilitu vlády a efektivitu kontrolních mechanismů, které má Poslanecká sněmovna vůči vládě k dispozici. Z hlediska struktury je práce rozdělena na tři na sebe navazující kapitoly.

První kapitola je věnována historii vývoje institutu hlasování o vyslovení nedůvěry vládě skutkové, tedy začlenění institutu do československé ústavy a jeho proměny v průběhu různých historických období na našem území. V této části analyzuji jednotlivé ústavy, a to z pohledu tohoto institutu a celkového vztahu k parlamentní kontrole o odpovědnosti vlády. Cílem první části diplomové práce je vysvětlit postavení institutu v daných ústavách a ukázat rozdíly oproti jeho dnešní podobě a významu.

Druhá kapitola práce pak analyzuje aktuální podobu institutu hlasování o vyslovení nedůvěry vládě v Ústavě a souvisejících zákonech. Je popsán celkový odpovědnostní vztah vlády a parlamentu a jednotlivé prostředky parlamentní kontroly, a to v souvislosti se zkoumaným institutem. Detailně je rozebráno znění ústavní úpravy. Kritice je pak podrobeno aktuální užívání institutu související přímo se zněním úpravy stanovené v článku 72 Ústavy. Cílem druhé kapitoly diplomové práce je tak především analyzovat aktuální znění úpravy a upozornit na její problematické aspekty. Je zde obsaženo i subjektivní hodnocení související s potenciální změnou právní úpravy.

Třetí kapitola se věnuje především otázkám praxe a různým modifikacím tohoto institutu. Je vysvětlen rozdíl mezi kolektivní a individuální odpovědností, mezi absolutní a prostou většinou a je provedena hloubková analýza aktuálního užívání institutu v Poslanecké sněmovně. Závěrem kapitoly je vysvětlen pojem konstruktivního vyslovení nedůvěry a jeho pokusu o zavedení do české ústavy.

Klíčová slova:

Hlasování o vyslovení nedůvěry vládě, parlamentní kontrola, odpovědnost vlády, parlament